

BÜTÜNSEL KALKINMA SIRALAMASI 2014

TÜRKİYE'NİN KONUMU VE DEĞERLENDİRME

SUNUŞ

İstanbul Sanayi Odası, sanayi alanındaki gelişmelerin ötesinde, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, beşeri ve demokratik alandaki gelişmelerini de yakından izlemekte ve değerlendirmektedir. Nitekim tüm bu alanlar sanayinin yaşam bulduğu çevreyi ve koşulları ortaya çıkarmaktadır.

Bu çerçevede İstanbul Sanayi Odası 2014 yılı sanayi kongresinde yapı değişikliği gerçekleştirmiş, kongre öncesi geniş katılımlı çalışmalar yürütmüş ve kongrede sanayinin rekabet gücünün olumsuz etkilediği düşünülen vasatlığın aşılmasına yönelik olarak "bütünsel kalkınma" merkezli öneriler içeren bir bildirge yayınlamıştır.

Bildirgenin temelini bütünsel kalkınma modeli önerisi oluşturmuştur. Bu kapsamda bütünsel kalkınmanın kuramsal ve teorik çerçevesi tarif edilmiştir. Bütünsel kalkınma ile vasatlık arasındaki tersine ilişki ortaya konulmuştur. Gelişmiş ülkelerin bütünsel kalkınmayı benimsediği ve bütünsel kalkınma sıralamalarında ilk sıraları aldıkları görülmüştür.

Mevcut çalışmamızda ise bütünsel kalkınmanın kuramsal çerçevesi içinde ülkelerin 2014 yılına ilişkin bütünsel kalkınma seviyeleri ölçülmekte ve sıralanmakta ve de 2013 yılı ile karşılaştırmalar yapılmaktadır.

Bu amaçla Türkiye'nin de içinde yer aldığı 60 ülke seçilmiş olup geliştirilen metodoloji çerçevesinde Türkiye ve ülkelerin bütünsel kalkınma seviyeleri belirlenmiş olup 60 ülke sıralanmıştır. Bütünsel kalkınma sıralamasında 60 ülke içinde ilk sırayı İsviçre almaktadır.

Türkiye'nin bütünsel kalkınma sıralaması ise 2014 yılında yedi basamak gerilemiştir. Çalışmada Türkiye'nin bütünsel kalkınma gelişimi ayrıntılı ve karşılaştırmalı olarak analiz edilmekte ve değerlendirilmektedir.

Çalışma Türkiye'nin ve ülkelerin bütünsel kalkınmaya ilişkin 2014 yılındaki gelişmelerini ölçmekte, ortaya koymakta ve karşılaştırmaktadır.

Saygılarımızla

Dr. Can Fuat GÜRLESEL
EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
İSTANBUL, MART 2015

İÇİNDEKİLER

I. BÜTÜNSEL KALKINMA YAKLAŞIMININ DOĞUŞU VE TANIMI

II. BÜTÜNSEL KALKINMANIN TEMEL UNSURLARI

III. BÜTÜNSEL KALKINMANIN ÖLÇÜLMESİ VE HESAPLANMASI

IV. BÜTÜNSEL KALKINMA SIRALAMASI 2014

V. TÜRKİYE'NİN BÜTÜNSEL KALKINMA SIRALAMALARI 2014

VI. BÜTÜNSEL KALKINMA UNSURLARINDA SIRALAMALAR

EKONOMİK GELİŞME

İNSANİ VE SOSYAL GELİŞME

BEŞERİ KAYNAKLARDA GELİŞME

DEMOKRATİK GELİŞMEK

BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK GELİŞME

SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞME